

OBSAH

Úvod	11
-----------------------	----

POLITICKÁ PROPOJENÍ A KONFLIKTY

Politická uspořádání a sociální hnutí	21
Imperialismus, válka a revoluce	21
Poválečné krize a hnutí za nezávislost	30
Mezi demokracií a diktaturou	41
Velká krize a nástup diktatur	51
Epocha diktatur – epocha násilí	55
Válka a vyhlazování	73
Od Organizace spojených národů ke studené válce	83
Druhé jaro demokracie	95
Dekolonizace a „třetí svět“	101
Prosperita, protest a občanská společnost	106
Éra uvolňování – stabilizace systému a regionální konflikty	114
Konec studené války a nové globální uspořádání	120
Válka v technicko-průmyslovém světě	127
Základy	130
Mezistátní války	138
Koloniální války	146
Občanské války	154
Masové zločiny	158

DEMOGRAFIE A EKONOMIKA

Migrace v kontextu globalizace, kolonialismu a světových válek	169
Migrace, koloniální expanze	
a globalizace ekonomiky	170
Migrace a globální války	190
Migrační situace a regulace migrace	
v současnosti a budoucnosti	207

Dvě poválečná období 20. století	209
Globalizace, nationalismus a stabilita předválečných systémů	209
Kapitalismus, integrace a <i>benign globalization</i>	209
Sociální stát a nacionalistická integrace	212
Nepodařený mír	215
Cesta k bezpečnosti: mocenská rovnováha, nebo společné principy a dohoda?	215
Cesta k deflaci na základě dohody	217
Krizový management vyhrocuje krizi	221
Pokusy anglosaských velmcí o stabilizaci světového systému	224
Společenský kompromis po roce 1945	229
Stabilita a <i>status quo</i> v soustavě států	235
Konec reálného socialismu	240
Vzestup Jihu	242
Konec západních koloniálních říší	242
Renta a politické vedení na Jihu	248
Od kompenzace dovozu k orientaci na vývoz	251
Multipolární soustava hospodářsky vyspělých velmcí	253
Nově vznikající velmcí	253
Nové politické síly na Jihu a problém světové občanské společnosti	255
Globalizace a světová ekonomika	259
Přehled – divergence, konvergence a globalizace	259
Výchozí situace – strukturální přelom v polovině 19. století	264
Charakteristické znaky – masové zboží, dobrovolná migrace, kapitálové trhy	264
Revoluce v dopravě a komunikacích	265
Hnutí volného obchodu	265
Vznik mezinárodního zlatého standardu	267
Vrchol první éry globalizace (cca 1880–1913)	269
Atlantická ekonomika – schematický popis	269
Mezinárodní obchod s pšenicí jako příklad	270
Mezikontinentální migrace	272
Mezinárodní kapitálové toky	273
Vznik třetího světa	274
Konvergence v atlantické ekonomice	277
Od začátku protiglobalizačních tlaků do nástupu světové hospodářské krize ve 30. letech	279
<i>Globalisation backlash</i> na konci 19. století	279
Strukturální problémy světové ekonomiky ve dvacátých letech	280

Světová hospodářská krize	283
Cesty ze světové hospodářské krize – keynesiánská revoluce a řízený zahraniční obchod	286
Organizovaná světová ekonomika – brettonwoodský systém (1944–1973)	289
Hospodářský růst a proměna struktury světového obchodu ve „zlaté éře“	289
Brettonwoodský systém	292
Realistická alternativa – počátky evropské integrace	295
Krátké trvání brettonwoodského měnového systému	298
Outsideři – industrializace třetího světa jako kompenzace dovozu	300
Od stagflace k nové vlně globalizace	302
Inflace, ropný šok a proměny v 70. a 80. letech	302
Od dluhové krize třetího světa k rozvoji národních ekonomik	305
Mobilita kapitálu – globalizace finančních trhů a podniků	309
Co vtiskne tvář budoucí společnosti – průmysl, služby, nebo informace?	312
Lze dosáhnout blahobytu proměnou sektorální struktury hospodářství?	312
Teorie a význam proměny sektorální struktury	318
Proměna ekonomicke struktury a hospodářský růst	326
Společnost ve znamení průmyslu, služeb, nebo informací?	337

PROMĚNY SPOLEČNOSTI

Problémy životního prostředí a zdrojů	343
Intelektuální a materiální základy 20. století	344
Předmoderní tradice	344
Zdroje – hladová moderna	346
Vážit si přírody, cítit přírodu	350
První krize životního prostředí kolem roku 1900 – problémy a reakce	352
Špína, hluk a odpadky	352
Reakce úřadů	356
Tiché procesy – propojování, sjednocování, intenzifikace	358
Velké zrychlení	362
Protest občanské společnosti a jeho politické důsledky	364
Globalizace ekologických rizik a ekologického vědomí	367

Masová a světová kultura	370
Co je masová a světová kultura?	370
Masová kultura a masmédia	372
Geneze masové kultury v 19. a 20. století	374
Tištěná média a masová kultura	374
Kino a masová kultura	378
Masová kultura a rozhlas	386
Televize, masová a světová kultura	392
World Wide Web a světová kultura	396
Výhled	401
Stálé důvody pro dějiny světa	402
Objev prehistorie a počátky globalizace	404
Otevřenost světa a vnímání druhých	412
Hranice a prostory, moc a legitimita, vina a paměť	417
Nové dějiny světa	426
Seznam literatury	431
Chronologický přehled	440
Seznam vyobrazení	446
Rejstřík osobních jmen	447
Rejstřík místních názvů	452